

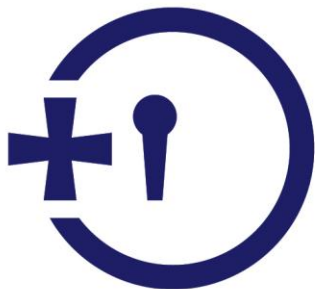
Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

OBRAZLOŽENJA OCJENA STRUČNOG OCJENJIVAČKOG POVJERENSTVA:

Analiza nastupa ženskih klapa u Završnoj večeri 52. FDK Omiš, 20. srpnja 2018.

ZAVRŠNA VEČERŽENSKIHKLAPA		Stručni ocjenjivački sud							Zbroj ocjena	Plasman - stručni sud	Glasovi publike	Plasman - publika
		Rajmir Kraljević	Mičo Friganović	Vedran Ivanković	Ivana Tomić	Ferić	Mojimir Čačija	Marko Rogošić				
1.	ORŠULICE -Vodice	8.5	8.8	8.8	8.9	8.6	8.8	8.8	61.2	9.	13	9.
2.	PERUŽINI -Pag	8.3	8.9	8.7	9.1	8.5	8.6	8.6	60.7	10.	7	10.
3.	SKONTRADURA- Dubrovnik	9	8.6	8.9	8.7	8.8	8.6	8.9	61.5	8.	25	6.
4.	FJORET-Tučepi	9.2	9	9.1	9.1	9	9.3	9	63.7	6.	47	4.
5.	KANDELORA- Zemunik Donji	9.1	9.1	9.1	9.2	8.6	9.3	8.8	63.2	7.	27	5.
6.	ANKORA-Podstrana	9.4	9.4	9.5	9.3	9.4	9.5	9.3	65.8	3.	51	3.
7.	DIŠPET- Zagreb	9.5	8.9	9.3	9	9.2	9.2	9.2	64.3	5.	18	8.
8.	LUŠE- Split	9.4	9	9.2	9.1	9.3	9.2	9.4	64.6	4.	115	1.
9.	TERANKE- Pula	9.8	9.5	9.4	9.5	9.5	9.4	9.6	66.7	2.	25	6.
10.	ARMORIN- Zagreb	9.5	9.7	9.7	9.6	9.7	9.3	9.8	67.3	1.	52	2.

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

prof. RAJMIR KRALJEVIĆ

1. ORŠULICE - Vodice

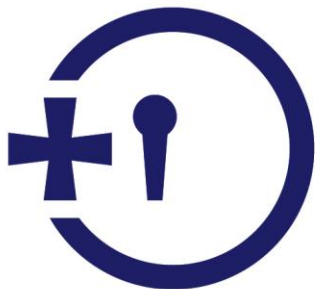
8.5

Klapa nesumnjivo može više, nego što je pokazala na ovogodišnjem Omišu. Problem počinje s programom pjesama izabranim za izbornu večer i finale. „Rod delmatski..“ velikim rasponom apsolutno ne odgovara ovom sastavu klape, dok „Vapor...“ i „Targačice...“ odgovaraju. Vrline klape: dobra pripremljenost, krasan solo 2. soprana i „ditić“ 1. soprana. Mane: 1. sopran u visinama bojom i impostacijomnefuziran sa ostatkom klape, krajevi fraza ponekad nečisti, te klapa često zvuči „plitko“ upravo zbog nefuzije 1. soprana i klape. Sugeriram ubuduće pjesme sa manjim rasponima.

2.PERUŽINI - Pag

8.3

Klapa ima sjajan potencijal, koji će nesumnjivo biti prepoznat i nagrađen u budućim izdanjima Omiša. U izornoj večeri izvrsno muziciranje cijele klape, od emotivno obojene interpretacije 1. soprana do rijetko moćnog 2. alta. Sitne zamjerke se jedino mogu naći u nedovoljno raspjevanom pianu, te u nedovoljno raspjevanom forteu 1. soprana. Nastup u finalu je nažalost obilježila glasovna indisponiranost 1. soprana sa nerijetko callante tonovima, a onda se izgubila ona besprijekorna čistoća akorda iz izborne večeri („Kad mi bude leći“ ?!).

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

3.SKONTRADURA - Dubrovnik 9

U skladbi „Odiljam se“ klapa je i u izornoj večeri i u finalu pokazala sve svoje vrline i mane. Vrline su do kraja dorađeno čisto muziciranje sa finim agogičkim i dinamičkim nijansiranjem. Mane su odvajanje 1. soprana u impostaciji i boji od ostatka klape, te isforsirani, preotvoreno postavljeni ff (naročito u 2. soprano). Sugeriram ubuduće pažljivo odabiranje programa sa pjesmama manjeg raspona (vrsna izvedba „Odiljam se“ u izvedbi klape „Lindčo“ je ipak bila u mješovitoj postavi), te kultiviranje ff.

4. FJORET - Tučepi 9.2

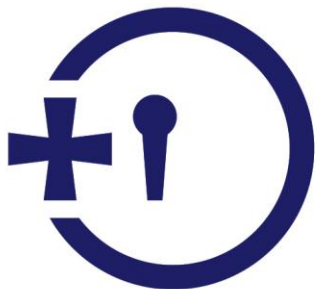
Klapa ima sve attribute vrsne klape, čiste akorde (rijetke nečistoće na krajevima fraza, rijetki callante 1. soprana), do kraja dorađena interpretacija, te izvrsna sola. Jedino na čemu treba ubuduće raditi je tonska, obojena voluminoznost, jer klapa nerijetko „plitko“ zvuči. Naglasio bih sretan izbor pjesama „Tila bi te zaboravit“ u izornoj večeri, te „Ponoć je mila moja majko“ sa krasnim solom 2. soprana i upečatljivim duetom.

5.KANDELORA - Zemunik Donji 9.1

Izvrсна postava pjevačica osim limitiranog 1. soprana. Radi se o izuzetno muzikalnoj i vrijednoj pjevačici, međutim nerijetko su je u dinamičkim klimaksima pjesama „jeli“ 2. soprani. Prva solucija rješenja tog problema je posebni rad pjevačkog pedagoga sa 1. sopranom. Ako to ne bi dalo rezultata, radi napretka klape, treba naći novog 1. soprana, a sadašnjeg prebaciti u 2. soprane. Inače na koncu treba podvući da klapa ima izvrsnu, nadahnutu interpretaciju, uz ipak napomenu, da sola nisu bila sretno izvedena, pa ih ubuduće izbjegavati ili ih dotjerati.

6.ANKORA - Podstrana 9.4

Već u izornoj večeri je klapa demonstrirala izuzetne predispozicije: izniman liderski 1. sopran, besprijekorno čistu akordiku, pedantnu pripremljenost i zavidni nivo interpretacije. Za sami vrh ženskog klapskog svijeta Ankori nedostaje jedan glasovno moćan 2. sopran (usput, skroman solo 2. soprana u prvoj pjesmi u finalu), jer često raskošni 1. sopran u mf i f frazama „jede“ 2. soprane, te onda nastaje zvučni disbalans. Dakle, nužna akvizicija 2. soprana. Pošto je klapa očito apsolvirala sve klapske elemente, preporučujem da je čujemo u nešto zahtjevnijem programu.

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

7. DIŠPET - Zagreb 9.5

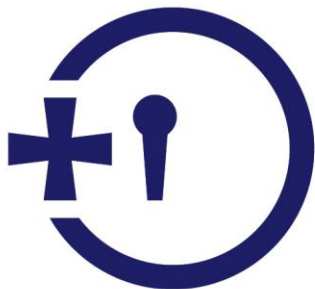
Osim neznatnih tonskih nečistoća na krajevima fraza, klapa je donijela zrele interpretacije pjesama i u izornoj večeri i u finalu. Fuzija klape je izvrsna dok 1. sopran pjeva u niskoj i srednjoj lagi, ali kod visokih laga 2. soprani nadzvučuju 1. soprana, pa se djelomično gubi liderska uloga 1. soprana, nužno potrebna u melodijskom smislu. Sugeriram pažljivo biranje programa u vezi s navedenim. Valja na kraju istaknuti lijepa sola i u izornoj večeri i u finalu.

8. LUŠE - Split 9.4

Najugodnije iznenađenje ovogodišnjeg Omiša. Eksplodirale u izornoj večeri sa savršenom interpretacijom, na čelu sa rijetko obojenim, pravim liderskim 1. sopranom. U forte sekvencama uvjerljiva ekspresija, a piana valjda najljepša od svih klapa na ovogodišnjem Omišu. U finalu stradale zbog nerealnih ambicija u izboru programa. Ženska klapa ne može uvjerljivo donijeti skladbu „Vo je naša zemja“, namijenjenu golemim rasponima i bojama muške klape. Drugi soprani su mjestimično bili callante, u ff sekvencama su 2. soprani „jeli“ 1. soprana, a na koncu ova skladba ne odgovara karakteru glasa 1. soprana. Cure, samo naprijed, daleko će te dogurati!

9. TERANKE - Pula 9.8

Klapa uistinu savršene interpretacije, suverena doslovno u svakom trenutku. Problem kod stručnog vrednovanja ove klape se uvijek svodi na pojedinačnu ocjenu člana žirija da li će, kad klapa krene u visine, „oprostiti“ jaz u boji „operetnog“ 1. soprana i folklornog ostatka klape, ili „neće oprostiti“. Pošto se radi o doslovno sjajnoj klapi, sugeriram ubuduće najpažljivije biranje programa, da bi se izbjegla gore navedena „mana“, te da bi svi članovi žirija mogli jednako vrednovati klapu. Neka u tom smislu ideja vodilja bude sretan izbor 2. pjesme u finalu, sa malim rasponom, gdje je 1. sopran doslovno fuzijski „ušao“ u klapu.

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

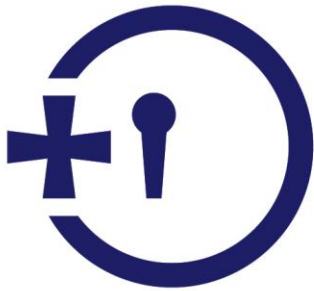
10.ARMORIN - Zagreb 9.5

U izbornoj večeri izuzetna ekspresija, savršeno fraziranje i akordička čistoća, te liderski 1. sopran. U drugoj pjesmi izborne večeri se moglo tek nazrijeti mjestimično naprezanje 1. soprana u visinama. U finalu se taj problem još više naglasio, naročito u skladbi „Ako vas ...“. Sreća da je to zvučalo muzikalno, čisto, ali problem u budućnosti ostaje (moguće rješenje je posebni rad pjevačkog pedagoga na postavljanju visina 1. soprana?!). Pošto se radi o izuzetnoj klapi, toplo sugeriram, čuvajte ovog izvrsnog 1. soprana („Ako vas svit dico moja“ nije za vas), jer će te ga relativno brzo potrošiti, a onda slijedi premještanje u 2. sopran i traženje novog 1. soprana.

MIĆO FRIGANOVIĆ

Ovogodišnji Festival karakterizira vrlo ujednačena kvaliteta pjevanja u obje kokurencije. O nagrađenima ne treba posebno govoriti, jer su svoju kvalitetu pjevanja dokazali svojim nagradama. Kod ženskih klapa nijanse su odlučivale o pobjedniku, jer su i Armorin i Teranke, za nijansu bile ispred ostalih. Najveće iznenađenje u pozitivnom smislu za mene su Peružini i Kandelora, koje, nažalost, nisu u obje pjesme imali istu kvalitetu muziciranja. Također su me oduševile i klape Ankora i debitantice Luše, koje će u budućnosti sigurno konkurirati za najsajnija odličja. Ostale klape ženskog finala, ne zaostaju puno u kvaliteti, a njihovi voditelji najbolje znaju što popraviti za buduće nastupe na Festivalu.

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

mo. VEDRAN IVANKOVIĆ

1. ORŠULICE - Vodice

8.8

Po mom mišljenju u finalu bolji izbor pjesama nego u izbornoj večeri u kojem je klapa pokazala da je zasluženo u društvu najboljih klapa u ovome trenutku. Za razliku od prve pjesme u kojoj mi je sve zvučalo kompaktno, u drugoj mi je malo dojam pokvario ditić koji je barem iz mog kuta slušanja bio prejak naspram ostatka klape, a što nikako ne bi smio biti. U svakom slučaju bolji nastup nego u izbornoj večeri.

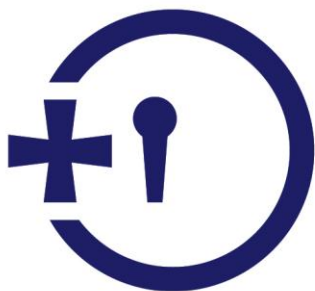
2. PERUŽINI - Pag

8.7

Moram odmah na početku reći da klapi nije lako popeti se na pozornicu znajući da je prvi sopran ostao bez glasa dan ili dva prije nastupa, a pogotovo ako je riječ o završnoj večeri klapa u Omišu. Pretpostavljam da je ta činjenica bila uzrokom nesigurnosti klape nekoliko puta u večerašnjoj izvedbi, pogotovo u ulascima u završni akord. Lijepa boja klape, ogroman glasovni raspon potpomognut odličnim drugim altom dopušta klapi veliki izbor pjesama. Sugerirao bih više poraditi na dinamici te održavanju daha jer ga se uzimalo ne nepotrebnim mjestima.

3. SKONTRADURA- Dubrovnik 8.9

U pjevanju nema ništa ljepše za vidjeti nego kad klapa prilikom pjevanja uživa, a djevojke iz Skontradure su nam u finalu baš to pokazale. Žao mi je da recitacija u pjesmi „Odiljam se“ nije izvedena bliže mikrofonima kao u izbornoj večeri jer se na ovaj način utopila u pratnju klape pa je sve zajedno djelovalo pomalo konfuzno. Na kraju druge pjesme u završnom akordu bilo je malo nesigurnosti, ali sve u svemu meni za nijansu bolji nastup nego u izbornoj večeri.

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

4. FJORET – Tučepi 9.1

Uvijek izvrsne članice klape Fjoret i ovaj put pokazale su zašto su već godinama u društvu ponajboljih ženskih klapa. Odlično otpjevana prva pjesma „Divojka je zelen bor gojila“ s dojmivim sopranima uz konkretnu podršku ostatka klape. Druga pjesma je malo prebrzo, da ne kažem nervozno otpjevana sa vrlo malo piano trenutaka i to je vjerojatno razlog što nažalost nisam osjetio tugu koju sam tekst pjesme sugerira, a što je mi je u konačnici utjecalo na ukupan dojam.

5. KANDELORA – Zemunik Donji 9.1

Djevojke iz Zemunika Donjeg u finalnoj večeri su se predstavile kao klapa koju ćemo u budućnosti vjerujem češće vidati u završnim večerima Festivala. Isto kao i kod prethodne klape, prva pjesma odlična, ali zbog izvedbe u drugoj ipak mi se malo pokvario dojam. Osim treme na samom početku, svakako bi bilo poželjno malo više poraditi i na samoj interpretaciji pjesme „Znaš neviro“.

6. ANKORA– Podstrana 9.5

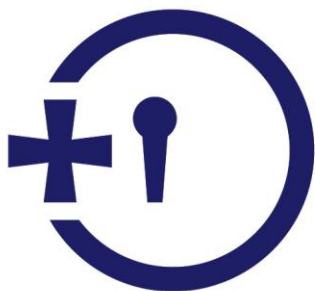
Izvršno izbalansirana klapa s lijepo posloženim bojama između dionica. Siguran prvi sopran uz koji i ostatak klape skladno muzicira. Nema se što previše dodati osim da vas je baš ugodno slušati čemu u prilog govori i moja ocjena. Čestitam!

7. DIŠPET– Zagreb 9.3

Drago mi je da se nakon nekoliko godina izbivanja s Festivala opet vratila više nagrađivana predstavica zagrebačkih klapa bez kojeg je žensko finale dugi niz godina bilo nezamislivo. Dobar izbor pjesama, intonativno čiste. Po meni dosta uvjerljiviji nastup nego u izbornoj večeri što sam i nagradio većom ocjenom.

8. LUŠE – Split 9.2

Odlična mlada klapa koja me je ugodno iznenadila kvalitetnim zvukom. Možda je po mom sudu tempo izvedbe u obje pjesme bio prebrz i samim time doveo do malih intonativnih nesigurnosti. Međutim, činjenica jest da su prvi put nastupile u finalu i to kao pobjednice Večeri debitantata što je samo po sebi odličan uspjeh. Bravo cure!

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

9. TERANKE – Pula 9.4

Izvrсна klapa čistog zvuka koja svojom interpretacijom snažno prenosi emociju na slušatelje. To je pogotovo došlo do izražaja u pjesmi „Naši stari“, u kojoj je klapa pokazala svu raskoš muziciranja. Ipak, Teranke su me više dirnule svojom izvedbom na izornoj večeri, nego u finalu.

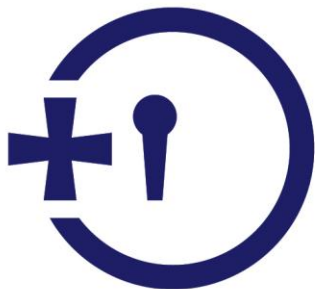
10. ARMORIN– Zagreb 9.7

Moram pohvaliti Armorinke zajedno s njihovim voditeljem koje su za prvu pjesmu odabrale iznimno zahtjevnu skladbu Lj. Stipišića Delmate i na sebi svojstven način sjajno interpretirale! Zaslužuju čestitke na izvedbi pjesama kako u tehničkom tako i u umjetničkom smislu. Izvršno pripremljene i glasovno moćne, po meni u finalnoj večeri najbolje.

dr. sc. IVANA TOMIĆ FERIĆ

Uz iskrene čestitke direkciji i svim sudionicima 52. Festivala dalmatinskih klapa u Omišu, poglavito klapskim pjevačima i voditeljima, evo nekoliko stručnih opservacija o nastupima klapa, njihovim izvedbenim (tehničkim) i umjetničkim dovezima na završnim večerima u konkurenciji muških i ženskih klapa-finalista. Bez pretencioznosti i stručnih zanovijetanja, ovaj niz subjektivnih impresija (zapravo rekonstrukcija iz vlastitih bilješki in situ) ne pretendira biti kritičkim pravorijekom, pa ih valja iščitavati kao dobronamjerne sugestije i povod promišljanjima o nekim izvedbenim aspektima, kako tehničkim tako i umjetničkim – od tradicijskog klapskog izričaja i njemu

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

korespondirajućeg repertoaranog izbora (primjerenog trenutnoj dispoziciji vokala) do nekih interperatativnih nijansi poput ekvilibrija glasova ili pak dinamičko-agogičkih kontrasta – koji bi mogli biti zalogom budućih, još sugestivnijih i upečatljivijih nastupa.

1. ORŠULICE – Vodice 8.9

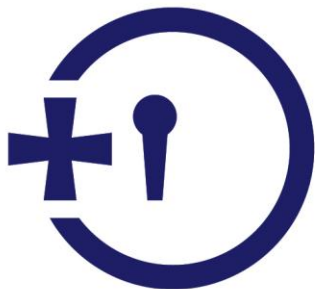
Od klape s ovakvim iskustvom i bazičnom „tehničkom“ izvedbenom kvalitetom, očekivala sam znatno uvjerljiviji nastup. U dinamičkim kontrastima znatno ujednačenija glasovna fuzija u forteu, izgubila je snagu i izražajnost poglavito u Magdićevoj obradi (Targačicetargojte ga hlodom) u kojoj se vodeći glas nije uklopio u akord djelujući inkompatibilno s ostatkom klape (odnos između prvog, muzikalnog ali nešto „tanjeg“ glasa i znatno moćnijeg, u solu izražajnog drugog soprana trebao bi biti izbalansirani). Gledajući sumarno, nedostajalo je zrelosti i sugestivnosti umjetničkog predanja (mjestimično i dikcijske razgovjetnosti), da bi se napravio korak naprijed i dostigla razine one interperativne kvalitete koja krasi najbolje, a koja za Oršulice nipošto nije nedohvatljiva.

2. PERUŽINI – Pag 9.1

Imajući u vidu prošlogodišnji osvrt na nastup klape Peružini u kojem sam pretpostavila progresivni „rast“ izvedbenih dosega klape i njezino pozicioniranje u sam vrh ženske konkurencije, čini se, da će ipak trebati još prostora i rada kako bi se dobre želje i ostvarile. I dalje ostajem pri tvrdnji da je muzikalnost koju klapa pronosi i prenosi slušateljima neupitna (to sam u konačnici i valorizirala bodovnim skorom). No, suptilnost muziciranja prvog soprana (o kojem sam i lani pisala, a kojeg smo slušali i u boljim izdanjima) katkada ne nailazi na potporu ostalih glasova, kako onih u sopranskoj dionici, tako još i više onih u altovima. Bilo je ponegdje i intonativnih nesigurnosti, a naročito je zasmetao kompletan pad energije i manjak izražajnosti u drugoj pjesmi što je rezultiralo neujednačenom glasovnom fuzijom i nedostatnim intenzitetom produkcije tona, pa stoga i lošijom kontrolom glasova i njihovih timbarskih nijansi. Generalno, sola trebaju biti sugestivnija, završetci fraza zaobljeniji, do kraja ispjevani i precizniji. No, logičnost i ljepota fraziranja i skladnoglasja, daju nam za pravo i dalje prognozirati (i zaželjeti) visoke uzlete u budućnosti.

3. SKONTRADURA – Dubrovnik 8.7

U finalnom nastupu, klapa je pokazala vrlo solidnu razinu muziciranja očitujući odlike koje daju naslutiti daljni „rast“, dozrijevanje i još podatnije korištenje izvedbenog

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

potencijala kojim klapa raspolaže. Prostora za doradu još ima (naročito u pogledu bolje kontrole agogičkih i timbarskih nijansi, primjerenijoj dikciji te ujednačavanju i izbalansiranosti među glasovima, jer soprani su se pokazali uvjerljivijima i stabilnijima u nastupu od altova koji su mjestimice zvučali „prazno“ ne pružajući pouzdan akordički oslonac sopranima). Suptilnijim nijansiranjem dinamičkih kontrasta, radom na zaobljenosti i mekoći tona, koncentracijom na tempa i intonativnu čistoću, ova klapa ima uvjerljivo svijetlu budućnost.

4.FJORET- Tučepi 9.1

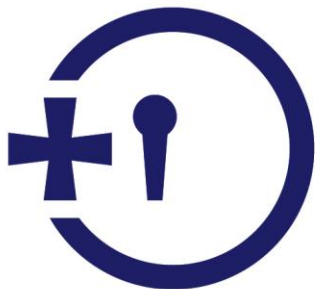
Riječ je o klapi sigurne i precizne akordičke (intonativne) posture i glasovne izbalansiranosti. Unatoč „ziheraškom“ izboru repertoara s dvije relativno jednostavne pjesme, Fjoret je pokazao što može i zna istaknuvši sve one kvalitete s kojima raspolaže. Zvučali su klapski, jednostavno i neusiljeno. Ipak, u Vlašićevoj obradi i unatoč lijepom solu i logičnom fraziranju, manjkalo je još raskošnije širine u paleti dinamičkog nijansiranja, poglavito u piano dinamici da bi sadržaj teksta dobio još uvjerljiviju dimenziju, a „umjetnička“ impresija onu zrelost i izražajnu sugestivnost kojoj ne odolijeva ni žiri ni publika. Svakako, nastup vrijedan izdvajanju koji, vjerujem, pruža garanciju novim, još izraženijim uzletima nabolje.

5.KANDELORA- Zemunik Donji 9.2

Klapa Kandelora pokazala je u završnici ženske konkurencije da je riječ o perspektivnoj, interpretacijski podatnoj klapi koja kontinuirano „raste“. Klapski zvuk i tradicijski izričaj (poglavito u prvoj pjesmi), atribucije su koje ostavljaju prostora da vjerujemo kako će, uz rad na finesama, agogoičkim i dinamičkim kontrastima i još većoj intonativnoj preciznosti (naročito prvih altova u drugoj pjesmi), ova klapa zauzeti bitno bolje mjesto u ukupnom poretku. Rogošićeva obrada Gospo, ajde doma zvučala je znatno bolje (premda ne bi manjkalo još više izražajne potentnosti i snage) od Radosove Znaš neviro (u umjetničkom smislu nedovoljno uvjerljive, a u tehničkom nedovoljne vokalno izbalansirane). U konačnoj impresiji, izvedbeni potencijal kojeg su pokazale, zalog je da ih slušamo i gledamo u još izvrsnijim izdanjima u budućnosti.

6.ANKORA- Podstrana 9.3

Trend „uzlaznog“ izvedbenog gibanja kojeg smo konstatirali i poželjeli u komentarima na prošlogodišnji i sve daljnje nastupe klape Ankora, našao je odjeka u ovogodišnjem predstavljanju. Onaj drugi dio koji se odnosio na odmjeravanje snaga sa kompleksnijim

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

(ponešto „ambicioznijim“) partiturama nije, međutim, ni ovoga puta zaiskrio onim žarom koji odlikuje pretendente za najsajnija odličja, a kojeg ova klapa nedvojbeno posjeduje. Disponiranošću vokala, sigurnošću i čistoćomakordike, lijepo fuziranim klapskim timbrom (posebne pohvale muzikalnom istupu drugog soprana!), složnim i pokretljivim gibanjem u zajedničkim akordičkim pomacima, ova se klapa prometnula u sam vrh ženske konkurencije i voljeli bismo je čuti i u onim složenijim, intonacijski i artikulacijski zahtjevnijim obradama (skladbama) koje bi pokazale i one najfinije interpretativne nijanse koje krase najzrelije i umjetnički najsugestivnije izvedbe.

7. DIŠPET– Zagreb 9

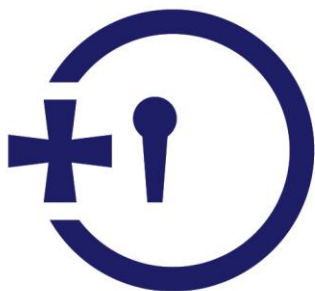
U ovogodišnjoj završnici, klapa Dišpet nije ostvarila realan izvedbeni potencijal s kojim raspolaže. Nedostajalo je snage zvuka, mjestimično sigurnosti i daha u ispjevavanjima frazi (poglavito završetaka), te finog nijansiranja dinamičkih gradacija koje je ova klapa u stanju postići i prenijeti. Nadati se da će rad na izričajnoj sugestivnosti u ovome sastavu donijeti pozitivne pomake u smislu atraktivnosti i energičnosti nastupa (jer ovoga puta, kao da je manjkalo energije i unutar same klape, a onda posljedično, i one koja se transmitirala na slušatelje!).

8. LUŠE–Split 9.1

Nije rijetkost da smo od debitanata na Omišu doživljavali ugodna iznenađenja i vrlo upečatljive nastupe i u finalnim večerima. To se upravo dogodilo s klapom Luše čiji ustroj, a prvenstveno svježina i disponiranost glasova uistinu obećava. Ono što je klapa ponudila na ovogodišnjem Festivalu zaslužuje čestitke u svim aspektima izvedbe, no možda je izbor repertoara (poglavito u odnosu na drugu skladbu trebao biti mudriji i primjereniji „iskustvu“ klape). Izvrsno pripremljene, s leaderskom ulogom prvog soprana, ova je klapa pokazala potencijal kojim raspolaže. Zanimljivo je da je u trenutku nesigurnosti koje su povremeno rušile dojam, kao i nedozrele snagu ekspresivnosti postuliranu Čačijinom Vo je naša zemja, valja im odati zaslužen priznanje i zaželjeti galopirajuće pomake nabolje u „brušenju“ interpretativnih finesa na putu ka izvedbenoj zrelosti u budućnosti.

9. TERANKE– Pula 9.5

Poput lanjskog komentara u kojem sam istaknula postojanost kvalitete i umjetničku zrelost interpretacije, Teranke su i ove godine ponudile izvrstan, pomno pripremljen nastup. Ono što, međutim, ostaje kao „slabost“ sveobuhvatnog dojma i prostor za

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

daljnje nadgradnje jest bolja i skladnija izbalansiranost među pojedinačnim (doduše izvrsnim, solističkim) glasovima kako unutar pojedine dionice, tako i među dionicama (naročito altovskim). Kao i lani, u odmjeravanju snaga s pobjednicama, prevagnula je osobna sklonost ka tipičnijem klapskom izričaju, što je razlogom neznatne bodovne prednosti u korist prvonagrađenih.

10. ARMORIN- Zagreb 9.6

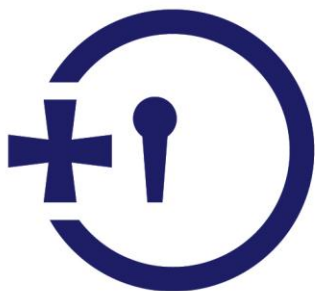
Ozbiljnošću pristupa u pripremi i na nastupima, klapa Armorin uistinu imponira. Ove godine izvrstan nastup u izbornim večerima garantirao je uspjeh i izdvojio klapu na pijedestal ženske završnice. U finalu, s tek neznatno umanjenim dojmom zbog mjestimično „praznijeg“ zvuka u odnosu na gustoću akordike koju nudi Stipišićeva partitura (Ako vas svit dico moja), pokazale su sve atribucije zbog kojih su zaslužno ponijele najsjajnije odličje – intonativnu preciznost, iscizeliranu i do detalja dorađenu interpretaciju te folklornost izričaja (zahvaljujući prvenstveno profinjenoj muzikalnosti prvog soprana koji klapskim timbrom zaodijeva i ostale glasove). Kao dio onih koji to žele i trebaju valorizirati, nisam imala dvojbi u odluci da takav senzibilitet i zrelost kako pristupa tako i izvedbe okitim zlatom. Čestitke!

mo. MOJIMIR ČAČIJA

1. ORŠULICE – Vodice 8.6

Poznavajući glazbeni talent vaše klape, svakako ste zaslužili omiško finale. Vrlo nadahnuto izveden napjev “ Targočice...”Nešto niže ocjene su posljedica vaše velike želje za izvedbom u kojoj je bilo dosta nestabilnosti u dionicama alta (solo u Targočice....) i nestabilan vibrato vašeg prvog soprana u “Vapor plovi” što je

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

pretpostavljam posljedica treme. Izborom napjeva svakako ste na najboljem putu očuvanja i promicanja dalmatinske klapske pjesme.

2. PERUŽINI - Pag 8.5

Izbor pjesama za svaku pohvalu. Promicanje skladbi Stipišića i Magdića svakako su pravi put. U napjevu "Žirju moj pribili" dinamiku je trebalo dovesti u nešto manji raspon zbog samog teksta i spontanosti koju ovaj napjev treba imati. Prvi sopran ne smije pretjerivati u dinamičkom opsegu (forte pjevati prema mogućnostima). "Kad mi bude leći" - bilo je potrebno zadržati koncentraciju za završetke fraza (prečesto su nestabilni kod klapa kad je natjecanje u pitanju), pročitati ritam u refrenu (tvrda bila). Alti pročitati kompletan glazbeni slog u "ime ti zazivat". Završetak skladbe je zazvučao onako kako Peružini to najbolje znaju!

3. SKONTRADURA - Dubrovnik 8.8

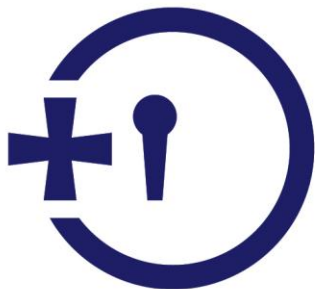
U skladbi "Slimenskimento" dinamika i dikcija klape na vrlo visokoj razini. Na neutralnom slogu klapu bi trebalo još malo utišati da sopranistica više dođe do izražaja, a nestabilan završetak pokazuje mali nedostatak koncentracije. "Odiljam se" svakako pripada samom vrhu Magdićeva opusa i prepoznamo je u vrhunskoj izvedbi "Linda". Dominacija prvog soprana je bila nepotrebna jer ste samim tim izgubili na ujednačenosti svih ostalih dionica u klapi. I u ovoj skladbi bila je potrebna puna koncentracija za završetak. Moja mala primjedba se odnosi i na ritam ove skladbe. Možda je nepotrebno dugo zadržavanje na slogu "vilo" prije početka refrena, ali ako je autor tako htio, zaboravite primjedbu.

4. FJORET - Tučepi 9

Dosta uvjerljiv nastup uz vrlo dobar izbor pjesama, a u dobro odabranom tonalitetu postigli ste pravi klapski zvuk, uz to, još i vrlo dobro izbalansiran. Zasmetao mi je naglašen legato u napjevu "Ponoć je..." tako da je izostala spontanost izvedbe. Predlažem da pronađete neke skladbe u kojima bi i vaša druga sopranistica još više došla do izražaja. U svakom slučaju, čestitka!

5. KANDELORA - Zemunik Donji 8.6

"Gospo ajde doma" - uz nesiguran početak u altima, očekivao sam dinamički uređeniju izvedbu. Zvučala je dosta jednolično. U drugom napjevu "Znaš neviro", dinamički

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

raspon bio je prevelik. Uvijek treba paziti da se jednostavni klapski napjev i izvede nešto jednostavnije.

6. ANKORA – Podstrana 9.4

U posljednje vrijeme slušam vaše dobre izvedbe i jedna ste od klapa koja zasigurno zavrjeđuje pažnju. Vrlo dobro izbalansirane u toplom klapskom zvuku s odlično prilagođenim prvim sopranom. Mislim da izbor "Serenade" ove godine nije bio vaš optimalan izbor. Svakako zavrjeđujete visoki plasman na omiškoj pjaceti.

7. DIŠPET – Zagreb 9.2

Često se kod ženskih klapa trebamo prilagođavati na promjene u sastavu, boji zvuka i interpretativnoj sposobnost novih pjevača. Uz dosta dobar pristup u pripremi klape, za obje skladbe nedostajao je onaj emotivni naboj, posebno u prvom glasu. U drugoj skladbi "Odvila se zlatna žica", osjetio se još neizrađen ton druge sopranistice. Iskustvo vaših budućih nastupa će zasigurno pridonijeti kvaliteti klape, a svakako pripadate samom vrhu klapskih skupina i po izvedbi i po promicanju naše vrijedne glazbene baštine.

8. LUŠE – Split 9.3

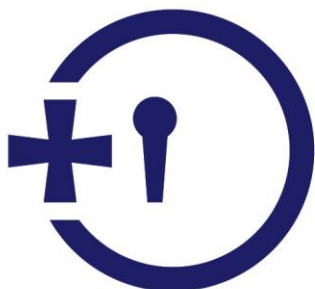
Pravo osvježanje na omiškoj pjaceti. Mlade i talentirane donosite neki novi zvuk i primjer kako se dalmatinska a cappella pjesma na najbolji način prenosi na nove generacije. Male primjedbe na izvedbu se odnose na preveliku dinamiku (kao i kod mnogih klapa), a u skladbi "Vo je naša zemja" tekst ispjevavati u tempu nešto spontanije, kao da se čita. Želim vam da i na budućim nastupima budete tako nadahnute i emotivne.

9. TERANKE – Pula 9.5

I ove godine ste oduševili u svom pristupu u interpretaciji dalmatinske klapske pjesme. Vašim talentom, ujednačenim glasovima i dobro odabranim tonalitetima, pokazujete da ste spremni i najzahtjevnije skladbe dovesti do savršenstva.

10. ARMORIN – Zagreb 9.7

Vrlo temeljita priprema skladbe "Ako vas svit..." Ljube Stipišića zasigurno je osvojila članove žirija i vrlo dobar je pokazatelj da se i najzahtjevnije skladbe naših klapskih uzora trebaju izvoditi baš ovdje na klapskom Olimpu. Interpretativnom lakoćom, pogotovo vaše prve sopranistice, vrlo odmjerenom ritmu i dinamici, večeras dobivate najviše ocjene. Čestitam!

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

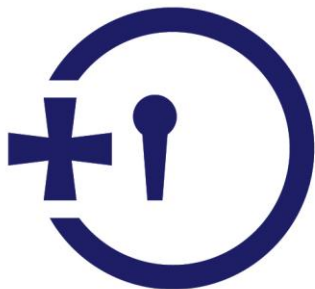
dr. sc. MARKO ROGOŠIĆ

Petak, 20. srpnja 2017. Nakon sparnoga dana večer je ipak donijela olakšanje. U gledalištu je dovoljno publike, više nego lani. Prvi put slušam klape na novoj postavi mikrofona. Čini se da ovako postavljeni mikrofoni nešto bolje hvataju soprane nego alte pa u većini klapa akord pomalo „visi“ na sopransku stranu. No, to može biti i posljedica nekritički primijenjene jednostavne transpozicije muškoga sloga u žensku intonaciju, koja donje glasove može ponekad ostaviti „na suhom“, odnosno izvan optimalne lage. Klape uglavnom uspješno koriste novu postavu da prikriju neke od svojih nedostataka – čini se da se akord ovako bolje sljubljuje, uz rijetke iznimke. Pažljivi će slušatelj, uspoređujući novi zvuk klape s lanjskim, ipak razabrati iste vrline i mane – ta ne pjevaju mikrofoni već ljudi. Klape odreda vladaju intonacijom i osnovnim tempom izvedbe i u tom pogledu gotovo da nema pogrešaka. Voditelji dakle redom rade izvrstan posao. Zanat je ispečen i slušatelj može svu svoju pozornost usmjeriti na kvalitetu samih glasova i – naravno – kvalitetu muziciranja. A tu razliku tvori uglavnom goli talent i u određenoj mjeri izbor repertoara, o čemu će u mojim komentarima biti najviše riječi. Opći dojam koncerta je znatno bolji nego prošle godine.

1. ORŠULICE- Vodice

8.8

Klapa u finale ulazi znatno slabije plasirana nego lani. Za prvu pjesmu izabrale su Vapor plovi – narodnu iz Novog Vinodolskoga u obradi Joška Čaleta. Zapis dolazi izvan Dalmacije, ali je melodija i obrada po fakturi tipično dalmatinsko-klapska. Iako u izvorniku napisana za mušku klapu, obrada dobro sjeda u ženski zvuk. Silazne kvarte u glissandu nisu usklađene s prirodnim akcentom riječi na kojoj se izvode što me uvijek

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katusića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

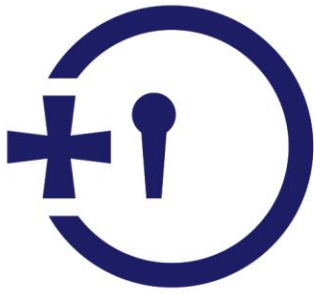
smeta, ali radi se o interpretativnoj „caki“ nekritički pokupljenoj od drugih klapa. Dikcija je na samome početku upitna, a poslije ipak puno bolja. Ukupan zvuk u tuttiju lijepo je izbalansiran, vjerojatno i uz pomoć novih mikrofona. Paralelna seksta zvuči bojažljivo, gotovo dječji u glasu drugoga soprana. Alti su pritom zreliji, kvalitetniji. Modulacija je izvedena vrlo spretno, a klapa u novoj intonaciji zvuči jednako uvjerljivo. Druga pjesma je Targačicetargojte ga hlodom u obradi Krešimira Magdića. Ovu sam pjesmu svojedobno praisveo s muškom klapom Jelsa. Nisam sretan kako je zazvučala kod Oršulica i nisam siguran da je dobar izbor za žensku klapu. Radi se naime o prilično rahlom, širokom slogu u kojem prvi sopran pjeva manje-više klasičnoga ditića koji je kod Oršulica zvučao sasvim izolirano od ostatka klape, umjesto da se uklopi u akord kao alikvotni ton. Drugi je sopran u svome prvome zapjevu pokazao da ima glasa te da se i onaj dječji pjev iz prve pjesme daje popraviti.

2. PERUŽINI- Pag 8.6

Čini mi se da se klapa dosta dobro snašla na novoj postavi mikrofona i iskoristila je da prikrije neke svoje mane. U odnosu na prošlu godinu imale su po meni lošiji izbor pjesama. Žilju moj pribili u obradi Ljube Stipišića svojim razmjerno širokim slogom zahtjevnija je za ženske klape, iako su je neke od njih znale prekrasno otpjevati. Prihvat prvoga alta na samome početku nije bio dovoljno prezentan. Karakteristična boja drugoga alta bila je tijekom cijele izvedbe dobro uklopljena u zvuk klape što je napredak u odnosu na neke prethodne izvedbe. Drugi su soprani pjevali previše ravno, bez vibrata što je znalo zasmetati. Također, u istoj je dionici znalo nedostajati dikcije. Kad mi bude leći Krešimira Magdića bila je bitno lošija. U startu pjesme klapa je išla u preveliki piano i akordički tepih ispod solističkog glasa bio je gotovo nečujan. Premali intenzitet emisije tona doveo je i do lošije kontrole pojedinačnih glasovnih boja koje se stoga nisu uspješno fuzionirale u akord. Ni drugi alt ovdje nije bio iznimka. Zapjev drugoga soprana bio je neuvjerljiv (a lani sam ga hvalio). I ovdje se čini da je akordički slog same pjesme bio preširok za trenutne mogućnosti klape. Međutim, vrlo je lijepo zazvučao sam zadnji akord, što je donekle popravilo dojam.

3. SKONTRADURA- Dubrovnik 8.6

Čini mi se da je klapa prvi put u finalu Omiškoga festivala. Općenito, primijetio sam nerazmjer u kvaliteti sopranskih i altovskih glasova u korist prvih. U uvodu sam napomenuo da to djelomično može biti posljedica postave mikrofona, ali smatram da se ne radi samo o tome. Kao prvu izveli su skladbu Slimenskimemento svoga voditelja

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

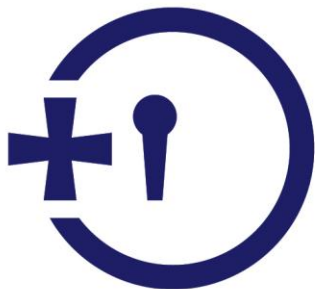
Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

Krešimira Magdića na tekst Jakše Fiamenga. Radi se, ako se ne varam, o novoj skladbi iz 2014. koju sam ove večeri prvi put slušao. Uvod harmoniziran pomalo u maniri jazz-skupine Manhattan Transfer podsjetio me na skladbu Škoj o' nespokoja istoga autorskog dvojca. Klapa je u tim harmonijama prilično dobro zvučala. Akordički se slog međutim u Mementu ipak brzo smiruje na tipično dalmatinski, i tu su začudo počeli problemi. Na odgovarajućim mjestima altovskimormorando nije pružao dovoljno akordičke potpore sopranskim glasovima. Prohodi u prvome altu otpjevani su flah, bez pravoga zvuka. Ispad drugoga soprana proizveo je čujan raspad zadnjega akorda pjesme. U cijeloj izvedbi treba pohvaliti vrlo precizno razrađenu zajedničku agogiku cijele klape, nažalost često nauštrb razgovjetnosti teksta – općenito je nedostajalo dikcije i nije se moglo razabrati o čemu tekst zapravo govori. Odiljam se je dobro poznata skladba Krešimira Magdića na tekst Džore Držića. Prijenos fature iz mješovitoga, renesansnoga sloga nekadašnjih Lindovaca u ženski zvuk nije mi dobro legao. Prvi je sopran vrlo uspješno prašio po svojoj dionici, a ostali su glasovi, poglavito drugi alti, permanentno patili izvan optimalne vokalne lage, kako u harmonijski uskome početku kitice koji im je bio previsok, tako i u znatno širemu dočetu koji im je bio predubok. Interpretativno, čuli smo tri vrlo slične kitice. Četvrta je pak donesena čvršće, ali s agogikom na granici afektiranja što je mjestimice narušavalo sam akord.

4. FJORET- Tučepi

9.3

Fjoret je bila jedna od klapa čiji mi se pristup u ovoj večeri najviše svidio. Izabrali su dvije razmjerno jednostavne pjesme i donijeli ih bez ikakva kompliciranja, jasno i jednostavno, u najboljoj folklornoj maniri. Za vrhunske je ocjene možda nedostajalo „tehničke vrijednosti“ izvedbe, odnosno trostrukih akslova, ritbergera i flipova – da se poslužimo rječnikom umjetničkoga klizanja – ali „umjetničkoga“ dojma bilo je i na pretek. Njihov akord opisao bih, ne znam točno zašto, srebrnastim – kod mene neke zvučne boje proizvode sasvim jasne vizualne asocijacije. Kao prvu izvele su moju obradu Divojka je zelen bor gojila. Da sam sâm postavljao pjesmu, tražio bih od drugoga soprana da bude malo oštriji u uvodima kitica, da ne bude čujne pauze i pripreme refrena, a u refrenima bih iskao od altova da rade manje fortepiana, odnosno da sve pjevaju nekako gušće, jednoličnije. Međutim, izvedba je imala svoju unutarnju logiku i na sasvim je osobit način „živjela“. Pri prelasku na drugu pjesmu „izgubile“ su jednu pjevačicu i ostale na njih tek šest, što je još pojačalo dojam jednostavnosti. Pjevale su Ponoć je mila moja majko u obradi Janesa Vlašića. Čuli smo lijep solo i vrlo živ akord, uvjerljivu interpretaciju bez ikakva „cifranja“. Akord je k tome zvučao vrlo zrelo i ženski

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

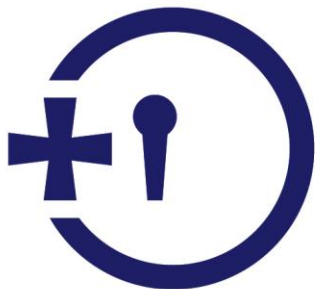
zdravo. Takvo bih pjevanje mogao dugo slušati bez ikakva napora. Da ne ostane sve samo na pohvalama, akord na tekstu „sniva“ u zadnjem pojavljivanju u bloku (odnosno prije završnoga sola) zvučao je falš.

5. KANDELORA- Zemunik Donji 9.3

Klapu sam često slušao na festivalima u Pakošanama i Posušju i veseli me da mogu pohvaliti njihov stalni napredak. Za prvu su pjesmu odabrali moju obradu Gospo ajde doma. Pjesmu sam zapisao u izvedbi pjevača iz Gorice u zapadnoj Hercegovini, nadomak Imotskoga, a potvrđena je i u brojnim drugim hrvatskim krajevima. Ovo govorim zato jer sam i glavninu obrade gradio na elementima koji nemaju previše veze s onim što se obično smatra mediteranskim folklorom, odnosno dalmatinskom klapskom pjesmom. No, kako je pjesma prošla na audicijama, ocjenjujem je ravnopravno s ostalima. Općenito, klapa je pjesmu donijela vrlo kvalitetno, sa zvukom koji je u uvodima kitica najviše podsjećao na ojkavicu. Interpretativni zahvati nisu doneseni sasvim u skladu s mojim izvornim zamislima, ali su logični i ne remete doživljaj ove razmjerno dugačke pjesme kao cjeline. Solistički zapjevi prvoga soprana i (u reprizi) drugoga alta dovoljno su moćni i uvjerljivi. Što se emotivne strane izvedbe tiče, njoj se može (po tekstu) pristupiti smrtno ozbiljno, ali je pjesmu moguće donijeti i zafrkantski, na što su se cure iz Kandelore i odlučile i pritom bile sasvim dosljedne. Prave je emocije nažalost nedostajalo u izvedbi Znaš neviro u obradi Ante Radosa. Pjevačice nisu uspjele svojim pjevanjem dočarati sudbinski nesretnu ljubav, o čemu je zapravo riječ. Tehnički, dobar zapjev prvoga soprana u prvoj kitici slijedio je nešto lošiji prihvat prvoga alta. U dubokim pozicijama nedostajalo je pravoga zvuka u altovima. Druga je kitica u forteu zazvučala bitno uvjerljivije. Nisu mi se svidjeli neobično izvedeni krajevi kitica, s glissandom koji je očito namjerno prekinut, a mene je podsjetio na situaciju kada klapa, recimo, pjeva u kombiju koji u ključnom trenutku prevelikom brzinom nalijeće na ležećega policajca.

6. ANKORA- Podstrana 9.5

Lani sam govorio o neambiciozno odabranim pjesmama i izvedbi dovoljnoj za treću nagradu. Klapa je zatim s drugim pjesmama rasturila na Festivalu u Posušju i uvjerljivo osvojila prvo mjesto. Ove se godine nastavlja dobar trend, iako repertoar opet nije preambiciozan, da ne kažem „preuzetan“. Jednostavnost je i ovdje ključna riječ, kao i kod Fjoreta. None Dinka Fija na tekst Pere Ljubića rjeđe su izvođena, korektna skladba. U izvedbi Ankore zvučala je moćno, s odličnom tercom i lijepim blokom koji je bio vrlo

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

pokretljiv u zajedničkim gustim akordičkim pomacima tipičnima za Fijov rukopis. Sve navedeno osobito vrijedi u nižoj lagi u početnim dijelovima kitica, dok u višoj lagi, odnosno „lažnim“ refrenima, dominira glas prvoga soprana, koji ostatak klape ne uspijeva ravnopravno pratiti. Serenada je stara skladba Tonča Papića koju smo pjevuckali i sviruckali još u osnovnoj školi, jer se jako sviđjela mome profesoru glazbenog odgoja, pok. Anti Piroviću. Ne znam jesam li je otada uopće ikad čuo uživo, ali stalno odzvanja u mojoj glavi (valjda je dovoljno šuplja?!). Dojam je još bolji nego u prvoj pjesmi, izvedba je vrlo jednostavna, primjerena ovom krasnom „pjesmuljku“, blok sasvim uravnotežen, gibanje klape složno i vrlo pokretljivo, a sviđio mi se i vrlo emotivan solo drugoga soprana. Za mene je to najbolja izvedba večeri.

7. DIŠPET- Zagreb

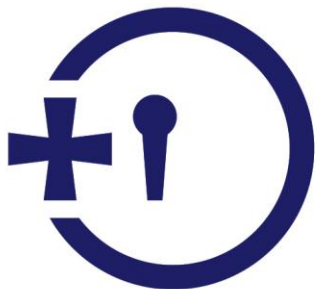
9.2

Dišpet je zadnjih dvije-tri godine posvetio pripremi materijala i snimanju CD-a Došlo vrime s obradama tradicionalnih svatovskih pjesama iz cijele Hrvatske, s naglaskom na dinarski i - nešto manje - mediteranski folklorni bazen. Rezultat je uistinu senzacionalan. Sve su to radile u velikome sastavu s 11 pjevačica, a propozicije u Omišu nalagale su pjevanje s njih osam i trebalo je reducirati sastav. Opet ću tražiti prisposobu u sportu - kad se vrhunski veslački osmerac podijeli na dva četverca, ne znači da će se dobiti jednako kvalitetne posade. Potrebno je određeno vrijeme prilagodbe, a čak ni tada rezultat nije zajamčen. Nedavno sam slušao Dišpet u Zagrebu - u sastavu s osam pjevačica, doduše ne identičnome onome iz Omiša - kako izvodi iste dvije pjesme iz finala. Bilo je to na smotri amaterskoga glazbenoga stvaralaštva, i također sam bio u poziciji da pišem osvrt na izvedbu. Tada im se posrećilo i sve bilo u superlativima, a u Omišu - nažalost - nije. Manjak u zvuku se jednostavno previše čuo. Lako za mene, ali čule su ga i same Dišpetože i nisu se ugodno osjećale pjevajući. Osobito je patila dionica prvih altova. Izvele su - da se i to spomene radi dosljednosti - Evo ti se odilujem u obradi Vedrana Bonačića i Odvila se zlatna žica u obradi Vicka Dragojevića. Ukoliko i dalje kane nastupati na Omiškome festivalu u reduciranome sastavu, mislim da je bolje odabrati nove pjesme i pripremati ih dulje vremena u sastavu koji će ga na kraju u natjecanju i izvoditi.

8. LUŠE- Split

9.2

Ova je mlada klapa senzacija debitantske večeri u Bolu. Dobar se glas daleko čuje, pa se taj uspjeh prenio i na izborne večeri, odnosno u finale, u kojem je klapa pobrala sve simpatije publike i odnijela prvu nagradu. Moji dojmovi na prvo slušanje su sljedeći.

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

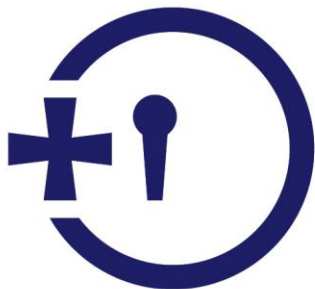
Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

Prvi sopran ima senzacionalno bogat glas, s neobično lijepom alikvotnom „austom“ oko središnjega tona osnovne intonacije. S jedne strane, bilo bi lijepo da ga školuje i gradi karijeru na tome, ali pretpostavljam da bismo pritom nepovratno izgubili ovu izvornu čaroliju. Ostatak klape glasovno je također na razmjerno visokoj razini, međutim povremeno još uvijek zvuče kao sasvim mlada, djevojačka klapa. Izbor vrlo ambicioznog repertoara stoga se čini kao dvosjekli mač. Njihova komunikacija očima, usklađeni pokreti usnica i „govor tijela“ odaju da je klapa vrhunski pripremljena te sposobna vrlo muzikalno prenijeti mjestimice vrlo ozbiljnu poruku izvedenih skladbi, ali glasovima koji (ne)zrelošću još uvijek nisu u mogućnosti pratiti mentalni angažman. U tom smislu više bi mi se svidjelo da su izabrali vrckaviji, šarmantniji repertoar primjereniji mladenačkom zvuku. Ne možeš cijeli život pjevati npr. Jemala sam dragoga, ali nije loše s time početi, jer se kasnije prilika za to neće pružiti – vrijeme će učiniti svoje. U izvedbi Sa izvora ladna voda izvire u obradi Duška Tambače (?) „prevođenje“ teksta na žensku stranu nije napravljeno sasvim spretno i mislim da je bilo bolje ostati na izvornoj varijanti. Pa toliko smo puta čuli muške da pjevaju ženske tekstove – zašto ne bi moglo i obrnuto? Na jednom ili dva mjesta zasmetao me falš drugoga soprana. Prvi bi sopran zapjevom trebao nešto opreznije ući u svaku kiticu. Alikvote bogatoga glasa otežale su percepciju teksta, odnosno patila je dikcija. Problem se međutim očitovao samo tu i nigdje drugdje. Druga je pjesma bila Vo je naša zemja Mojimira Čačije na tekst Jakova Dukića. Pjevale su i uvod, što se vrlo rijetko čuje, a nisam siguran ni da je potrebno u ovim prigodama jer odnosi dio koncentracije slušatelja. Izvedba pjesme ostavila me hladnim, što je rezultat nerazmjera snage prenesene poruke i glasovnih mogućnosti klape, kako je već spomenuto u općem dijelu teksta. Drugih zamjerki zapravo nemam, osim što je sama coda pjesme zazvučala još za dvije nijanse neuvjerljivije. Na kraju, trebalo bi ispitati tko je zeznuo najavu pjesme otpjevane na bis, voditelj programa ili klapa. Autor je – koliko se sjećam – Jure May Stanić, a ne Zdenko Runjić. Autor obrade je – naravno – Mojimir Čačija. Takve pogrešne atribucije ne bi se smjele događati nigdje, a kamoli na festivalu ovakvoga ranga i još u prijenosu na nacionalnom televizijskom kanalu.

9. TERANKE- Pula

9.4

Teranke su ove godine nastupile s osam cura u odnosu na lanjskih sedam. Rezultiralo je to još raskošnijim zvukom. Teranke njeguju pristup ravnopravnoga pjevanja svih osam glasova, pa što Bog daje. U drugim sopranima dao je puno – svidjela mi se njihova zajednička boja. U odnosu na lanjski komentar, i sopranska terca bila je znatno skladnija.

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

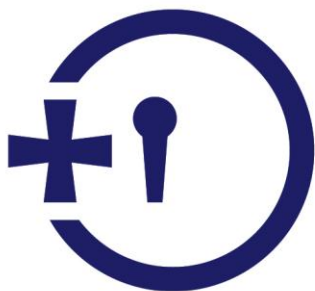
Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

Što se tiče prvih i drugih altova, čini mi se da ima prostora za napredak. Mislim da bi pojedini glasovi trebali znatno više surađivati kako unutar dionice, tako i među dvjema altovskim dionicama, kako bi izdržane, ravne kvinte ili terce davale čvršću harmonijsku podršku sopranima koji nad njima pletu svoj sitni vez. Drugim riječima – smatram da se najbolji klapski akord u pravilu ne može ostvariti ravnopravnim pjevanjem svih osam glasova nego svaki glas treba pošteno odraditi svoju akordičku funkciju, koja se može čak i znatno razlikovati od pjesme do pjesme. Ovogodišnji rezultat je takav da sam klapu pozicionirao na drugo mjesto, što je nazadak u odnosu na ono što sam im dodijelio lani. Međutim, prvu nagradu žirija izgubile su ne od mojih favorita, već od Armorina. Pjevale su Nemoj dušo nikom virovati u obradi Ivice Kaleba. Nemam većih zamjerki. Čini mi se doduše da je na jednom mjestu u obradi udvojena terca akorda – to i inače zvuči loše pa je tu u izvedbi potrebno posvetiti dodatnu pozornost da bi akord zazvučao kako treba. Upravo u ovoj pjesmi osjetio sam potrebu bolje suradnje prvih altova u glasovnom ujednačavanju melodijskih prohoda. Druga pjesma bila je Naši stari Krešimira Magdića i Jakše Fiamenga. Ovdje sam posebice primijetio nedostatak suradnje drugih altova u gradnji temeljnoga tona akorda, te suradnje prvih i drugih altova u čvrstom izdržavanju dugih tonova. U molskome, srednjem dijelu pjesme prve paralelne oktave zvučale su bolje nego one nakon pomaka na subdominantu. Većinu jazzy-akorda klapa je donijela čisto i uvjerljivo, osim onoga koji se pojavljuje u predzadnjoj pojavi teksta „stari“ u samoj codi.

10. ARMORIN- Zagreb

9.3

Kod Armorina ću odmah u glavu. Njihove kvalitete nisu sporne – ta vrlo često su me oduševile. Međutim, ove su godine što se mene tiče pucale u prazno, posebice izborom prve pjesme, iako razumijem njihovu potrebu za odmakom ili izazovom. Ako vas svit dico moja, skladba Ljube Stipišića iz zbirke Intrade, izvorno je pisana za veći muški sastav. U takvom bi sastavu ona optimalno zvučala – da se opet prebacim u vizualnu domenu – zagasito u paleti kojom dominiraju smeđi i tamnocrveni tonovi u tehničarima koji sugeriraju teški unutarnji nemir. Istu skladbu onomad izvele i Cesarice i pokazale da se i ženske klape s tim mogu uhvatiti ukoštac. Intonacija je bila otprilike za oktavu viša od originalne, što je naravno rezultiralo svjetlijom paletom – dominirala je žarko ili krvavocrvena sa srebrnim i zlatnim bljeskovima. Slikarska bi tehnika ovdje otprilike odgovarala nešto jednostavnijoj temperi. Rezultat je bio također vrlo dojmljiv, posebice u izvedbama uživo koje su znale ostaviti slušatelje bez daha. Paleta Armorina u njihovoj, nešto nižoj intonaciji odgovara monokromatskom akvarelu ili sivo

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

nijansiranom laviranom tušu. Unatoč tome što su sve note točno otpjevane, što je puno detalja izvrsno izrađeno, ukupnim dojmom dominira manjak zvuka u odnosu na ono što bih očekivao od partiture. Guste harmonije, često bogatije od običnog četveroglasja, zbog niske intonacije jednostavno ne proizvode željeni efekt, posebice u dionicama drugih soprana i prvih altova. Dobar dio toga dalo bi se nadoknaditi spretnim korištenjem pojedinačnih mikrofona kojih ove večeri nije bilo. Nažalost, izvedba Dragi mi je u Mletke pošao u obradi Vicka Dragojevića također je – barem što se mene tiče – ostala okrnuta lošim dojmom prve pjesme, iako nemam ozbiljnijih zamjerki. Sve skupa rezultiralo je kod mene nešto nižom ocjenom od one koju je klapa možda očekivala.

dr. sc. VLADAN VULETIN

1. ORŠULICE- Vodice

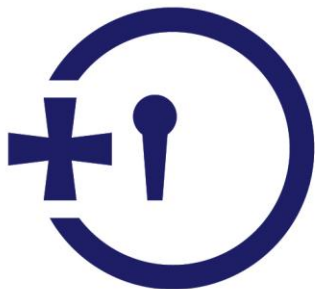
8.8

Na početku modulacije u prvoj skladbi prvi altovi su bili neprecizni, dok sam završetak skladbe nije bio uvjerljiv ni intonativno siguran (soprani i prvi alti). Krajevi fraza moraju biti precizniji. Potrebno je poraditi i na impostaciji soprana u piano dinamicima. U drugoj skladbi 2. sopran odlično donosi svoj solo, no 1. sopran je u ostatku skladbe u sjeni 2. soprana. Inače, klapa ima lijepu fuziju, pogotovo u forte dinamicima. Potrebno je poraditi na dikciji 1. soprana koja je razgovjetnija u piano nego li u forte dinamicima.

2. PERUŽINI- Pag

8.6

Odabir pjesama primjeren je ženskom klapskom pjevanju. Uočljiva je intonativna nesigurnost altova u skladbi Žilju moj pribili. Drugi soprani ne slijede uvijek dinamička i

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

interpretativna nastojanja muzikalnog leaderskog 1. soprana. Završeci fraza moraju biti precizniji. Ima još prostora i za rad na fuziji. Kad solista ima zapjev ostatak klape mora biti ujednačen.

3. SKONTRADURA- Dubrovnik 8.9

Dikcija klape je primjerna. U skladbi Slimenskimemento u zapjevu se čula lijepo izbalansirana terca soprana, no završetak ove skladbe bio je intonativno nesiguran. U skladbi Odiljam se prvi altovi su se povremeno slabije čuli. Klapa je inače lijepo muzicirala. U interpretaciji obje skladbe ima još prostora za dinamičko i agogičko nijansiranje. Prvi sopran ima lijepu boju i leadersku ulogu, ali treba ga još stišati u piano dinamici. Po mom sudu klapa ima glasovnog i voditeljskog potencijala za lijepu budućnost.

4. FJORET- Tučepi 9

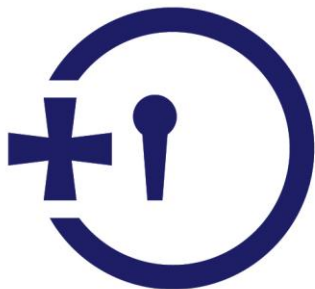
Klapa ima vrlo dobru fuziju i dikciju. Riječ je o iskusnoj klapi u kojoj su soprani odlično izbalansirani. U pjesmi Ponoć je mila moja majko moguće je još izražajnije dinamičko nijansiranje. Završeci fraza su logični i točni. Muzikalni prvi sopran ističe se svojom leaderskom ulogom. Šteta je da klapa nije odabrala i jednu zahtjevniju novu skladbu u kojoj bi više do izražaja došao sav glasovni potencijal i muzikalnost kojim raspolaže.

5. KANDELORA- Zemunik Donji 8.8

Prva skladba Gospo, ajde doma bolje je izvedena, iako su fortea mogla biti još izražajnija. U drugoj skladbi potrebno je raditi na impostaciji glasova u piano dinamici. Završetak druge skladbe nije bio intonativno čist (1. altovi). Prvi sopran ima glasovni potencijal iz kojeg će se jamačno razviti i leaderska uloga koja trenutno nije naglašena.

6. ANKORA- Podstrana 9.3

Klapu resi lijepa fuzija, intonativna čistoća i primjerna dikcija. Šteta je da jedna od odabranih pjesama nije bila izvorna da je možemo čuti i u tom segmentu. Klapi se glede interpretacija odabranog repertoara zapravo nema što prigovoriti. Jedino solo drugog soprana u pjesmi Serenada nije bio dovoljno izražajan. Ostalo je bilo inepretativno zrelo. U obje skladbe dinamički opseg, bespriječna intonacija i lijepa fuzija dolazi do punog izražaja. U nadmetanju za neko od odličja večeri potrebno je odabrati skladbu znatno zahtjevniju nego li je to Serenada da bi pokazale potpuni potencijal klape.

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

7. DIŠPET- Zagreb 9.2

Iskusna klapa sastavljena od vrsnih glasova u svim dionicama. U obradi napjeva Evo ti se odilujen završetak nije bio siguran ni do kraja ispjevan. U obradi napjeva Odvila se zlatna žica lijepo je donesen solo 2. soprana. Treba raditi na fuziji klape u pianima i dinamičkim nijansiranjima jer puno bolje zvuči u forteu. Klapa je intonacijski poprilično stabilna, a dikcija odlična.

8. LUŠE- Split 9.4

Skladba 'Vo je naša zemja nije bila najbolji izbor za završnu večer. U samom završetku ove skladbe čule su se intonacijske nečistoće. Usto izražajni elementi nisu bili u potpunosti izrađeni (posebno u forteu). Puno bolje im je zvučala skladba Lipo ime koju su izvele u izornoj večeri. U svakom slučaju i ovakva interpretacija odabranog repertoara zaslužuje sve pohvale s obzirom da je riječ o debitantskoj, mladoj klapi. Klapa je inače intonacijski jako stabilna, a i dikcija je odlična. Prvi sopran ima lijepu boju i lidersku ulogu.

9. TERANKE- Pula 9.6

Odlična klapa s vrsnim prvim sopranom i solističkim glasovima. Kao i kod Armorina, uočljiva je do kraja izrađena interpretacija i besprijekorna intonacija, samo je Armorin bliži folklornijem izričaju kojem sam osobno skloniji. Prvom sopranu bolje leže pjesme s umjerenim rasponom jer u izrazitim visinama pjeva na klasičan način pa je i klapa bliža komornom zborskom zvuku (u forteu) nego li folklornom klapskom izričaju.

10. ARMORIN- Zagreb 9.8

Klapa zaslužuje čestitke za izvrsnu pripremljenost, besprijekornu intonativnu preciznost i ujednačenu fuziju glasova u svim dinamičkim nijansama. Liderski prvi sopran s odličnom dikcijom daje folklornu boju cijeloj klapi. Klapa podjednako lijepo zvuči u svim dinamičkim nijansama i ne mijenja boju, što je najteže postići. Čestitke!